

NASLOV—ADDRESS:
Glasilo K. S. K. Jednota
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO
Telephone: Henderson 2912

POZOR
ČLANI IN ČLANICE!

Udeležite se glavne
letne seje v mesecu
decembru!

Entered as Second Class Matter December 12th, 1922 at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1108, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22d, 1931.

NO. 51 — STEV. 51

CLEVELAND, O., 21. DECEMBRA (DECEMBER). 1938

LETO (VOLUME) XXIV.

Najlepša božična pesem

Vsakemu kristjanu širom sveta je gotovo znana najlepša božična pesem "Sveta noč, blažena noč," katero se bo zopet letos za božič prepevalo v vseh modernih jezikih, toda po originalni krasni melodiji nekdanjega vaškega učitelja Franz Gruberja v Arnsdorfu na Solnograškem, kjer je prvič odmevala v cerkvi sv. Nikolaja med polnočnico pred 126 leti (leta 1812). Ob stoletnici te nebeško lepe in mile pesmi so postavili Gruberju velik nagrobni spomenik. Ker so bile istočasno cerkvene orgle pokvarjene, jo je pel pevski zbor ob spremljevanju kitare.

Zdaj pa nastane vprašanje: kdaj se je to pesem prvič pelo na slovenski zemlji in kdo jo je prestavil iz nemščine na naš jezik? Zato mislim, da bo primerno v božični izdaji "Glasila" navesti nekaj tozadevnih zgodovinskih podatkov kolikor jih je meni znanih.

V adventu leta 1884 so priredili višjegovnazijski v Novem mestu božični oratorij; vse točke te božičnice so bile v nemškem jeziku, saj je bil tedanji gimnazijski ravnatelj Gustav Fischer nemški Čeh. Tako so novomeški študentje tedaj zapeli tudi to znano božično pesem "Stille Nacht, heilige Nacht" v nemščini. Ko je zadonela po dvorani, so bili vsi navzoči ginjeni in razočarani. Vodja petja je bil obče znani, sedaj že pokojni skladatelj franciškan pater Hugolin Sattner, ki je podučeval takrat na novomeški gimnaziji.

Ker tedaj še niso imeli slovenskega prevoda, se je pater H. Sattner obrnil a prošnjo na tedanjega šmarješkega župnika Janeza Volčiča, pisatelja in pesnika, da bi on naredil prevod navedene božične pesmi, kar je tudi storil; vendar so njegovo originalno besedilo kasneje nekoliko premenili. V Cerkevem glasbeniku jo je Anton Foerster objavil l. 1885. Doslovna prestava te pesmi bi morala biti "Tiha noč"; tako se isto naziva tudi v vseh drugih jezikih; samo pri nas Slovenceh je znana kot "Sveta noč." Torej se je ta prelepa božična pesem prvič v nemščini glasila pri nas, na Kranjskem leta 1884; od leta 1895 se je pa hitro povsod razširila v slovenskem jeziku. Letos obhajamo torej njeno 53 letnico odkar je poslovenjena.

P. Srnotrnik, Cleveland, O.

VAŽNA POŠTA SV. MIKLAVŽA

Edina naselbina v Ameriki ki nima imena Santa Claus se nahaja v Spencer okraju države Indiana. Tamojšnji poštar odpušlje nad en milijon pisem, razglednic in kartic katere dobiva iz vseh delov sveta v svrhu žigosanja s poštnim pečatom. Sredi naselbine so nedavno postavili tudi ličen bronzast spomenik v počast sv. Miklavžu.

Božična noč na Monte Longari

Spomini vojnega invalida

Težki sivi oblaki so nepremično viseli nad debelo zasneženim gorovjem. Burja je ječala in piskala otožno pesem; z neba pa so se usipale goste snežinke ter popolnjevale belo odejo, s katero so bile pokrite skale in čeri tirolskih vrhov.

V dolinah je že vlegel mrak, a tudi na skalnatih vrhovih v nebo kipečih snežnikov se je krčila ter bolj in bolj pojemale svetloba dneva.

Svečan mir je zavladal po postojanki baterije. Še pred četrt ure je hrumela bitka, topovi so grmeli, da so se tresla tla, granate ječale skozi sive oblake — sovražnik je napadal, — bil je odbit. Topovi so zdaj molčali, topničarji se razšli. Utihi so klici, zamrla so povelja.

S topničarjem Piebrom, mladim 19 letnim fantom sva čistila top in hitela z delom, ker je naju noč priganjala.

"Ah, pustiva, saj je dobro in sveti večer je nocoj," se mu bolestno izviije iz prsi.

Od prvih dveh haubic, ki sta stali nekoliko nižje od ostalih, prideta: kaprol Wobl in predmojster Christandl.

"Kaj še nisi gotov?" vpraša Wobl, ko pride do naju.

"Tako! bova! Kar malo počakaj, greva skupaj." S Piebrom sva že zagrnila top z veliko plahto, zastavila krog njega maskirungo, vrgla še par smrekovih vej po vrhu plahte in se molčeče odpravimo eden za drugim po globoki gazi proti naši baraki.

V nizki, ozki, iz hlobov zloženi baraki, od katere se iz snega ni drugega videlo kot vhod, je bilo živo kot v čebelnem panju. Sanitejca Baloh in Lichtenstein sta na vso naglico pometala, vegaste enonadstropne, tesno drug nad drugo utisnjene prične. Drugi so z lopatami strgali ozeke robat hodnik, na katerem je bilo na debelo s čevlji nanešenega snega. Tretji pa so po grčavih stenah in špranjah zatikali smrekove vejice ter vsak po svojem okusu lepšali naše borbno prebivališče — za sveti večer.

Tam v kotu pa sta ognjčarja Pappler in Pirsch ter topovodje Schlagel, Weingerl in Schiffer drgnili in čistili naboje od pušk za okrase božičnega drevesčja, vrh od smreke, ki ga je sam Bog vedel kdaj podrla sovražna granata. Arilerijski mojster Fischer je rezal in strgal z nožem izolacijo italijanskega kabla ter odvijal tanke bakrene žične niti, jih previdno s sukneno krpo gladil, da so se svetile in lesketale v močni svetlobi karbidne luči, kot samo zlato.

Po skromni večerji posedemo po pričinah. Zunaj pa je tulila burja, vzdigovala krhki, suhi sneg v zrak, ga vrtinčila in usipala skozi špranje v barako.

Fischer je gologlav pristopil k drevesčku in pričel prižigati sveče — nastopila je tišina. Vse oči so se uprle v božično

Božična pesem

Božična noč, kako si lepa!
Iz hlevca te krasi sijaj. —
Nevidna roka ti odklepa
nocoj nad Betlehemom raj.

Božična noč, kako si sveta!
Med nami v jasecah je Bog.
Skrivnost je svetu razodeta:
Odršen človek je nadlog.

Božična noč, kako si srečna!
Tvoj spev glasi se: "Mir ljudem!"
Objema nas Ljubezen večna
in blagoslov deli stvarim.

Božična noč, ti znamenita!
Sam Bog umaknil srd je svoj.
Veriga robstva je razbita,
sovražstvo v mrak beži nocoj.

Božična noč, ti noč nebeška!
Molčijo vzdihli tug in ran.
Zdravite srea se človeška,
smehlja se jutro—sveti dan!

Limbarski.

drevo ter z bolestnimi vzdihmi spremljevale migljajoče sveče po vejah, med katerimi so se v neštevilnih barvah lesketali naboji in bakrena žica.

Zdaj pa skoči raz prično Weingerl ter sredi barake zapoje:

"Tiha noč, blažena noč, vse že spi..."

Za njim vsi ostali. Več kot 60 mladih grl je prepevalo prelepo božično pesem, daleč proč od svojih domov, daleč proč od svojih dragih — pod globoko snežno odejo, pod katere teže je ječalo tramovje barake.

Vlegel sem se po prični. Moje srce je bilo žalostno, prazno. Roka mi seže po pismu, ki sem ga zadnje dni prečital že nešteto krat. Pismo je bilo od doma, od — matere. In moje misli so zaplule, gnane od silnih vohov, daleč proč od doma, tja do vrhov deževnih ledenikov v črnači kraj, rojstno hišo.

Ob pol devetih, ko smo se na jamanj nadejali, zagrmijo topovi gorske baterije, ki je stala za nami visoko gori v skalovju. Tudi mi smo planili k topovom.

Z jezo položi topničar Pieber granato v cev topa, za njo zarine še patrono.

"Satan!" sikne. "Niti nocoj ne daš miru," ter zavrti kolo za vzdigovanje cevi.

"Salva!" kriknje povelje.

Bledi blisk ožari vso turbono okolico, tla pod nogami se zazibljejo, bobneči grom zatuli po skalovju in pretresljivo ječanje granat odmeva v svetlo noč.

Oddali smo še dve salvi, potem je bila pavza. Stali smo pri topovih, ter čakali nadaljnjih povelj.

"Razhod," zakliče čez četrt ure poročnik Prokop. "Ostanite v strogi pripravljenosti. — Sovražnik se pripravlja za napad.

Idila naše božične noči je bila uničena.

Devet je kazala ura. Sovražnik je pričel streljati z težkimi topovi na našo baterijo. Granate so se z groznim pokom razletevale v bližini topov, tla so se zibala kot ob potresu, tramovje barake se je stresalo kot travnate bilke.

"K topovom!" zavpijejo telefonisti. In mi deremo drug čez drugega skozi težak črn dim, ki se je valil po postojankah, na svoja mesta. Po Cam-po Mulli zahrumi zdaj silen vihar. Kot bi tisoč in tisoč konj drvilo po zmrazli zemlji; bobni, grmi jak dveh 30.5 možnarjev. Topovi gorskih in poljskih baterij, stoječih po grebenih Monte Longare in Monte Mellette zatulijo v zboru kot tolpa gladnih volkov. Težki in lažji dalekonosni sikajo in besnijo. Motorne in naše haubice strahotno brundajo. Zbudila se je še "Debela Berta" pri "Barikadi" in s svojim strašnim rjojenjem stresala vrhove gora.

Deset je bila ura. Sovražnik je umaknil. Naša baterija je ogenj ustavila. Topovske cevi so bile razbeljene — čisto bele.

Vrnili smo se potrpi v barako in posedli po pričinah. Ni

hče ni govoril. Vsak je bil zatopljen v globoke misli ter nemo poslušal krohotanje strojnice iz strelskih jarkov.

Gorska baterija je bil streljalo "Strašno uro." Vsakih deset minut strel.

Čez pol ure smo bili zopet pri topovih. Baterija je nastopila stražo in streljala "uro" — točno na pet minut, strel iz topa.

Zjasnilo se je in pritisnil je strašen mraz. Že poldrugo uro smo stali do pasu pogreznjeni v snegu. Obleka na meni je bila popolnoma zmrazla, trda, burja pa neusmiljeno brila ter ledenila nam mozeg v kosteh.

Bližala se je polnoč. O polnoči je imela oddati haubica strel. Pogledal sem na uro, ozrl se na Piebra, ki je na nasprotni strani topa trepetal z vrvmi v rokah. Razumel me je. Zagazil je par korakov vstran in nategnil mrzlo vrv, da bi top sprožil.

Vse je mirno, noben topovski strel ni pretrgal tihothe svetle noči. Še sovražni topovi, ki so ves večer tako divje streljali, so zdaj utihnili, umolknili. Le tam spredaj v strelskih jarkih ni bilo miru. Zdaj pa zdaj so zakrohotala strojnice, počile puške, katerih jak je votlo odmevalo v gorovju.

Polnoč je. Ognjčar Pappier se je sklonil nad svojo uro, ki sem jo držal v rokah, hotel je dati z roko znamenje za strel — ko zadoni visoko gori v pečinah srebrno čist, tako lep, tako mil glas trompete, melo-

(Dolje na 2. strani.)

Deček pri Kristusovem božičnem drevescu

F. M. Dostojevskij.—I. M.

Še zelo mlad deček, šestih let ali pa morda še mlajši, se je zjutraj zburil v vlažni in hladni kleti. Bil je oblečen v nekako spalno suknjico in je od mraza trepetal. Dihanje mu je izletavalo iz ust v beli pari in sedeč v kotu na kovčku, je od dolgočasia nalašč spuščal to paro iz ust in se s tem zabaval. Začutil je, da je zelo lačen. Že nekolikokrat je pristopil k pogradu, kjer je ležala njegova bolna mati na slamnjaki kot blinca tanki. Pripeljala se je bila s svojim dečkom v neznano mesto in nenadoma obolela. Deček se je bil pečke v veži napil, a niti skorjice kruha ni mogel najti nikjer in že več kot desetkrat je šel buditi svojo mamo. Končno mu je postalo tesno v temnoti; že davno se je začelo večeriti in ognja niso danes še zakurili. Otupal je mamino lice in se začudil, da se prav nič ne zgame in da je postala tako hladna kot stena. "Tu je zelo hladno," je pomislil, nekoliko postal, o-hukal prste, da bi jih ogrel, hitro poiskal na pogradu čepico ter tiho in tipaje odšel iz kleti.

Moj Bog, kakšno mesto! Nikdar ni še videl kaj takšnega. Tam, odkoder je prišel, je ponoči črn mrak; le ena svetiljka sveti za vso ulico. Hiše so majhne in preproste. Komaj se zmrači, že ni nikogar na ulici, vsi ljudje se zapirajo v svoje domove, le psi lajajo v noč. No, tam je bilo vsaj toplo in dobival je jesti, a tu — moj Bog, da bi imel kaj za lačni želodec. Kakšen ropot in topot je tu, kakšna svetloba in koliko ljudi in konj in voz, in mraz, mraz. Mrzla para se vali od ugnanih konj, iz njih vroče dihaajočih nozdrvi; skozi rahli sneg udarjajo njihove podkve ob kameniti tlak in vsi ljudje se tako prerivajo. — "Moj Bog, kako sem lačen! Da bi imel vsaj majhen kosček česar si bodi, in kako me zebe v prste, da boli."

Glej, zopet ulica! Pa to, kaj je? Oj, kako veliko okno in za oknom velika soba in v sobi drevesce do stropa. To je božično drevesce in na njem mnogo luči, mnogo zlatih papirov in jabolk, a okoli lutke in majhni konjički. Po sobi tekajo otroci, praznično oblečeni in čisti, se smejejo in igrajo in jedo in nekaj pijejo. Glej, ona deklica je začela z dečkom plesati. Naš deček se čudi, celo nasmehlja se, a bolijo ga od mraza prsti; zajokal je in zbežal dalje. Zopet zagleda skozi drugo okno sobo, zopet je v njej drevesce in na mizah slaščice: mandeljnovce, rdeče, rumene. Deček je stopal hitreje in hitreje, ali kam, sam ni vedel. Zopet mu je šlo na jok in bežal je, bežal in hukal v roke.

Postalo mu je zopet tesno, ker se je začutil tako osamljen. Zopet — moj Bog! Kaj

(Dolje na 2. strani.)

Božični spomini

Nikdar v življenju skozi leto se nam ne zdi tako lepo, kot o božičnem času. Pa tudi nikdar drugače nam tako rado ne prihajajo spomini na našo mladost, kakor ravno o božiču. Nekateri se spominjamo, kako smo tekom leta hranili avstrijske krajčerje, potem pa vinarje, da smo za božič kupili pastirke in druge priprave za jaslice na sv. večer. Kako smo bili ponosni na jaslice če nas je kdo pohvalil, da so lepe.

Spominjam se pa tudi nekega žalostnega božičnega večera. Star sem bil tedaj 10 let. Oče so mi rekli, da ne smem iti k polnočnici. Jaz sem pa že od nekdaj rajši baš nasprotno storil kar bi me smel; pa jim pravim, da bom šel. —

Pri nas so imeli ljudje čudno navado, da so nas, otroke radi strašili češ, da kdor pade na poti so gre k polnočnici, bo prihodnje leto umrl. Končno pa pravijo moj oče! "Pa pojdi, toda pazi, da ne padeš, da ne boš drugo leto umrl!"

Jaz sem zelo previdno korakal po zasneženi poti, kjer je bilo edeno, sem šel ob strani, da ne odpadam svojega telesa smrti. Bil sem že blizu cerkve, vesel sem bil tega meneč, da sem že izven nevarnosti. Pa mi obe nogi spodletijo, da padem na tla, kot bi me kdo s strehe vrgel. Vsi se zasmeyejo. Nato me starejši brat opozori, da bom že prihodnje leto umrl. — Oh, kako sem se kesal, da nisem očeta ubogal in ostal doma. Vem pa še, da sem bil prihodnje leto zelo priden, ad sem molil in prosil Boga, da kadar umrem, naj me vzame v nebesa. Naslednje leto ko sem že nalo dorazal pa res nisem hotel k polnočnici, da se na ta način bvarujem smrti. Od tedaj je letelo že mnogo let, toda strah pred smrtjo me še vedno ni minil.

Tudi leto 1938 ostane vam edinstven v trajnem in lepem spominu; posebno delegatom in negatinjam minule konvencije. Vsaka bratska ljubezen med delegacijami, tolika prijaznost od strani rojakov po železnem prožju, kakoršne ni nikdo pričakoval! Sprejmite torej ob božičnih praznikih našo najlepšo zahvalo!

Kaj bomo pa mi, člani in članice za božič storili? Naredili smo trden sklep, da bomo imeli prihodnje leto vso družino zavečano pri naši ljubljeni materi K. S. K. Jednoti; pa tudi pri vsaki priložnosti bomo nagovarjali naše rojake, da pristopijo k naši, o je prvi in najboljši katol. Jednoti. Naše geslo je in mora biti: Vsaka katoliška slovenska družina mora spadati k K. S. K. Jednoti! Skrbimo pa tudi, da se bo ta naš sklep tudi uresničil. Prihodnje leto naj skuša vsak član in članica pridobiti najmanj enega člana, pa bomo Jednotino številno članstvo podvojili! To bo naša najlepša božična zaobljuba.

Pozdrav in vesele božične praznike gl. odboru, bivšim delegatom in delegatinjam in vsem Jednotinemu članstvu. Naj novorojeni Zveličar razprosti svoje božje ročice in naj vas vse obilno blagoslovi; leto 1939 pa naj bo za vse polno radosti in blagostanja.

Jacob Resnik, Cleveland, O.

K. S. K.

JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila, 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.
GLAVNI URAD: 508 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Telefon v glavnem uradu: Joliet 21048; stanovanje gl. tajnika: 9448
Solventnost: 116.71%

Od ustanovitve do 31. okt. 1938 znaša skupno izplačana podpora \$6,910,183

GLAVNI ODBORNIKI

Glavni predsednik: FRANK OPEKA, 403-10th St., North Chicago, Ill.
Prvi podpredsednik: JOHN GERM, 817 East C St., Pueblo, Colo.
Drugi podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 415 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Tretji podpredsednik: JOSEPH LEKSAN, 196-22nd St., N. W., Barberton, O.
Četrti podpredsednik: GEORGE NEMANICH, Sr., Box 701, Soudan, Minn.
Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 508 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomoćni tajnik: LOUISE ZELEZNIKAR, 508 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blagajnik: MATT F. SLANA, 508 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vođa: RT. REV. J. J. OMAN, 2547 E. 80th St., Cleveland, O.
Vrhovni zdravnik: DR. M. F. OMAN, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR
Predsednik: GEORGE J. BRINCE, 718 Jones St., Eveleth, Minn.
I. nadzornik: LOUISE LIKOVICH, 9327 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
II. nadzornik: FRANK LOKAR, 4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.
III. nadzornik: FRANK FRANCIH, 2170 So. 91st St., West Allis, Wis.
IV. nadzornik: MARY HOCEVAR, 2121 Miller Ave., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR

FRANK GOSPODARICH, 212 Scott St., Joliet, Ill.
MARTIN SHUKLE, 511 Avenue A, Eveleth, Minn.
RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.

POROTNI ODBOR

JOHN DECMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.
AONES GORIŠEK, 5336 Butler St., Pittsburgh, Pa.
JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.

GEORGE PANCHUR, 829 E. 143 St., Cleveland, Ohio.
WILLIAM F. KOMPARE, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILO

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIPA ZALARJA, 508 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnine pa na GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Voščila in čestitke glavne odbora

Podpisani sedanj in novi glavni odborniki (ce)
K. S. K. Jednote tem potom izražajo in pošiljajo
vsem odborom in članstvu naše drage organizacije
vdanostne božične čestitke in iskrena novoletna vo-
ščila. Dal Bog, da bi naša Jednota v nastopnem
jubilejнем letu povodom svoje 45 letnice dosegla
višek v vseh ozirih.

Z vdanošnim sbratskim pozdratom:

Frank Opeka, John Germ, John Zefran, Math Pav-
lakovich, Joseph Leksan, George Nemanich, Johana
Mehar, George Pavlakovich, Josip Zalar, Louis Ze-
leznikar, Matt F. Slana, Mgr. J. J. Oman, Rev.
Math Butala, Dr. M. F. Oman, George J. Brince,
Louise Likovich, Mary Polutnik, Frank Lokar, Frank
Francich, John Pezdirtz, Mary Hocevar, Frank
Gospodarich, Martin Shukle, Rudolph G. Rudman,
John Decman, Agnes Gorisiek, Joseph Russ, George
Panchur, John Oblak, Wm. F. KOMPARE, Ivan Zu-
pan, Joseph Zorc.

BOŽIČNE MISLI

Dvoje vrste ljudi je bilo ob rojstvu našega Zveličarja. Eni so se veselili ko je angel iz nebes pastirjem na nočni straži govoril: "Glejte, oznanjam vam veliko veselje..." In so rekli: "Pojdimo pogledat to reč, ki nam jo je oznanil Gospod..." In šli so z velikim veseljem in radovednostjo v Betlehem, da vidijo novorojenega Zveličarja sveta. Popadali so na kolena in ga molili. Do smrti niso pozabili tega dogodka, in so bili srečni v spominu nanj.

Bili so pa takrat tudi druge vrste ljudje, ki se te vesti niso razveselili. Herod in ves Jeruzalem z njim so ostrmeli ko so prišli Modri iz daljnih jutrovnih dežel v Jeruzalem, povprašujoč po novorojenem kralju judov. Tudi Jeruzalem bi bil rad šel, kakor je rekel Herod: "Da, tudi jaz grem in ga molim." Hudožni hinaveci! S sovraštvom v srcu in s skritim nožem za pasom bi ga "molili." Zamenjali le srednjo črko besede "molim" (I) v (r), pa takoj vidiš, da Herod ne bi molil, ampak moril. Herod in njegova družina so delali kot da so prijatelji bethlehemskega Deteta, v resnici pa so bili njegovi zakleti sovražniki, kar se je tudi pokazalo nekaj dni pozneje.

Modri se niso vrnili v Jeruzalem, ampak so šli po drugi poti nazaj v svojo deželo. To je Heroda tako razkačilo, — kako izrazita je ta beseda, — Herod je bil kača, da je poslal svoje vojsake v Betlehem, in kri nedolžnih otročičev je tekla v potokih. Misli je, da bo na ta način Kristusa uničil, pa se je motil.

Kakor je bilo ob rojstvu našega Odrašenika dvoje vrste ljudi na svetu, tako so še tudi danes. Eni se veselo božiča, drugi ga pa sovražijo. Neki judovski list v Cincinnati se je hvalil, da je v Clevelandu in v Bridgeport, Conn. po njihovem posredovanju odpravljen Božič in božični spomini iz javnih šol. Komunisti v Ameriki se hlinijo, katoličanom; njih vođa Browder je celo spisal knjigo, v kateri vabi katoličane, naj se pridružijo komunistom, češ, da imamo vsi en in isti cilj. Kača hinavska! Ni nase zastoj svaril Zveličar: "Varujte se lažljivih prerokov, ki pridejo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj so pa grabljivi volkovi. Po njih sadu jih boste spoznali..." Po njih sadu spoznavamo tudi komuniste.

Kjerkoli pridejo na površje, teče kri v potokih. V Rusiji so brez vsakega usmiljenja poklali in pomorili več kot dvajset milijonov kristjanov. V Mehiki so na tisoče katoličanov pomorili samo zato, ker so verovali v Kristusa; zaprli so jim cerkve in jim pre-

povedali božje službe. Na španskem so pomorili do malega en milijon kristjanov, požgali njih cerkve in poklali na tisoče duhovnikov in redovnic. In zdaj pa se dobi celo med Slovenci ljudje, ki zbirajo milodare za take zverine! Videl sem pismo iz Pittsburgha, v katerem točijo krokodilove solze tudi nekateri slovanski verski odpadniki in mlo prosijo za komuniste v Španiji. Pa drugim se ne čudim. Odpadnik-komunist je pripravljen iz sovraštva do Kristusa zaklati tudi svojega lastnega brata samo zato, ker se veruje. Čudim se pa, da je med onimi imeni, ki priporočajo pomoč španskim komunistom tudi ime nekega ondnotnega slovenskega zdravnika. Po njih sadu jih boste spoznali! Kjerkoli so prišli komunisti na vlado, povsod je tekla kri, in če bomo mi, v Združenih državah tako nespametni, da pustimo komunistom na površje, bodo tudi tukaj morili naše sinove in hčere, ako se ti ne bodo odpovedali Kristusu in njegovi veri. Komunist sovraži Boga, sovraži Božič, sovraži vse, kar ga spominja na kako odgovornost pred Bogom.

Kristjana pa Božič in spomin na rojstvo našega Zveličarja iskreno veseli. Znova ga opomni, da je Kristus res živel, da se je preko vsakega dvoma izkazal za sina božjega in da je torej vse resnica, kar je učil in bo tudi vse izpolnil, kar je obljubil. Zato je vsak verni kristjan lahko vedno vesel. Iskreno se veseli Božiča in drugih cerkvenih praznikov. Veseli se dneva in veseli se noči, veseli se poletja in tudi zime. Vse, prav vse ga spominja na Boga in na božje dobrote. Kadar je brez križa—ako je kdaj—se veseli, da ga je Bog obvaroval težkoč; če pa pridejo nadloge, magari celo preganjanje zaradi vere in Boga, se zopet veseli, ker mu je vse to znak božje ljubezni. Katerega Bog ljubi, tega tepe, pravi pregovor. "Blagor žalostnim, ker potolaženi bodo." In skozi dva tisoč let sem mu kliče Odrašenik: "Blagor njim, kateri zaradi pravice preganjanje trpe, ker njih je nebesko kraljestvo." — V vsem, kar ga zadene, ali kar stori kristjan, je srecen in vesel, edino v grehu ne. Zato pa vidimo pravega katoličana vedno vedrega, srečnega in veselega, dočim je brezverec-odpadnik vedno mračen, čmeren, kisel, da ga lahko že od daleč na obrazu spoznaš. Med katere ti spadaš?

Veselim se torej Božiča, ker nam prinaša blago vest, katere glas sega globoko v srce in nam daje novega poguma, da bomo mogli iti naprej za Kristusom, našim Voditeljem, četudi pelje Njegova pot čez Kalvarijo. Plačilo za zvestobo je tako veliko in tako gotovo, da nas mora osrčevati skozi celo naše življenje, pa naj bo isto še tako polno zaprek in težav. "Veselite se v Gospodu, in še pravim: veselite se!" tako nam kliče sv. Pavel.

Tako tudi jaz vsem članom in članicam K. S. K. Jednote kličem: "Veselite se in praznujte ta veliki praznik Kristusovega rojstva v krščanskem duhu, v zmernosti in v lepem, domačem, medsebojnem krogu. Pred vsem pa sprejmite na Božič vs. obhajilo. Kristus v vaših srcih bo vir miru, veselja in vaše sreče. Ali hočete biti srečni?"

To srečo in veselje vam želi za Božič in za celo prihodnje leto
Vaš udani
FATHER OMAN.

"OBLJUBA DOLG DELA"

Pueblo, Colo. — Bilo je v poletju 1931, ko sem se odločil, da tudi jaz obiščem še enkrat staro domovino, to rodno grudo, da še enkrat stopim preko praga župne cerkve, kjer sem prejel zakrament sv. krsta. Da še enkrat stopim na mirodvor, ter poklekem na gomilo pod katero počivajo ostanke dragih staršev, da še enkrat stopim tam v domačo vas, kjer sem gladiš steze, kot vaški paglavček. Vse to sem hotel še enkrat storiti, in hajd, pridružil sem se izletu, katerega je osnovala pod svojim pokroviteljstvom KSKJ. Po enotedenskem oddihu v Ljubljani sem se 4. julija popoldne odpeljal z dolenskim vlakom mimo ljubljanskega barja, Škofljice, Šmarja, Grosuplja, Rače in Čušperka, ter ob tretji uri popoldne stopil iz vlaka na postaji Dobropoljah. Oj zemlja domača, oj zemlja ti sveta, dasi nisi zamogla dati nam kruha vsem, ki smo se rodili tukaj; nekateri smo morali iti v daljni tuji svet za kruhom. Toda danes se eden tvojih sinov po 24. letih vrača, da te še enkrat vidi, te ljubi bolj kot kdaj prej. Tako mi je bilo srce tistega julskega popoldne 1931, ko sem po tolikih letih zopet stopil na rodno grudo. In tako mislim vsi ljubljani svojo rodno grudo vsaki slovenski izseljenec, ko se zopet povrne v svoj rojstni kraj pa bodi za stalno ali pa samo na obisk.

Ni moj namen opisovati sedaj spomine na rodno grudo, ne. To pride enkrat pozneje. Ampak nekaj drugega imam do vas moji dragi Dobropoljci. In da boste razumeli, moram vam razložiti prav do kraja. Moja rojstna vas je Zagorica. To je najbolj siromašna vas dobropoljske kotline. Vsi vi, ki ste doma iz Dobropolja, veste v kakšnem položaju se te naše vasi nahajajo v poletju v suši. V slučaju nesrečnega ognja je vsa ka vas navezana le nase za

prvo veselico z namenom, da gre čisti dobiček za novo brizgalo. Toda jaz, ki sem bil takrat na obisku v domovini, sem bil povabljen na to veselico. Imel sem tudi priliko spregovoriti par besed ter jim razložil življenje naseljenca v Ameriki. Obljubil sem jim končno tudi to, da ko se razmere v Ameriki izboljšajo da bom jaz skrbel za to da se nabere nekaj prostovoljnih prispevkov od naših Dobropoljčanov za motorno brizgalo v Zagorici. In tako mi ta obljuba še danes dolg dela, kajti človek obrača in Bog obrne...

Moj namen je bil, da ko se povrnem nazaj in se delavske razmere v Ameriki vsaj nekoliko izboljšajo, bom napravil prošnjo skozi naše časopise in tako se bo nekaj nabralo. Pa, kakor sem rekel prej, človek obrača in Bog obrne.

Predno sem zamogel kaj storiti, predno je naša Amerika se začela boljšati mi pride iz stare domovine tužna vest, da je povodenj poplavlila in uničila polovico Dobropoljske in vso Struško dolino in več drugih krajev v srezu Kočevje. Ker je bila pomoč za te revere-že nujno potrebna, smo z Mr. Frank Pečnikom, ki je doma iz Zdenke vasi takoj organizirala pomožni odbor ter nabrala lepo svoto in jo poslali v Dobropolje v Strugo in Retje v Loškem potoku. Zopet lanko leto je vremenska katastrofa, toča uničila dobropoljsko faro, in zopet je prišla od č. g. Ant. Mrkuna, župnika v Dobropoljah, prošnja, da naj kaj storimo za ubogo ljudstvo, ki zre lakoti in obraz. Zopet sem naprosil dobre dobropoljske rojakine živeče v Pueblo in Leadville, Colo., naj gredo na delo in pomagajo vsak po svoji zmognosti. In res, dobro-srčni rojaki so spet dali, in tako sem poslal za lanske bo-žič v Dobropolje lepo svoto 15 tisoč din. Vsi ti prostovoljni prispevki so se nabrali večinoma v Pueblo, Canon City in Leadville, Colo. Sedaj se ne upam teh naselbin zopet nadlegovati, zato pa prosim vas, dragi Dobropoljci v drugih naselbinah, tam ki niste še nič prispevali, da sedaj storite svojo dolžnost, da nekaj prispevate za to prepo-črbeno brizgalo v Zagorici. Za vsak dar bodo tam rojaki doma zelo, zelo hvaležni. Dajte se eden ali drugi ko boste čitali to prošnjo zavzeti da obiščete nekaj naših rojakov, osebno Dobropoljčane. Razložite jim kakaj prosite milodarov in jaz sem prepričan, da boste nekaj dobili. Vse kar nabereite pošljite meni z imeni vred in zapišite koliko je kdo daroval. Jaz bom pa skrbel da bo denar prišel ne pravemeste, odboru v Zagorici. — Poslušajte njih milo prošnjo!

Med drugim pišejo: Dne 1. maja 1938 smo kupili novo motorno brizgalo in sicer na 18 konjskih sil. Brizgalo je garantirano in je bomo dobili 26. junija 1938. Blagoslovite brizgalo pa bo dne 15. avgusta 1938. Ta dan bo vaško žegnaje. Ta brizgalo nas stane 24.000 din. Prvi obrok plačila je do konca avgusta, ostanek do konca leta 1938. Prepričani smo dragi vaščan, da boš našo prošnjo uslišal in se boš potrudil, da boš apeliral na dobra srca naših dobropoljskih rojakov posebno pa Zagoričanov živečih po raznih naselbinah po Ameriki. Končno te prav lepo prosimo, da ta korak storiš takoj, ker imamo kakor sam razvidiš zelo kratek rok plačila, itd.

Torej rojaki iz Dobropolja, ko boste čitali te vrstice, prosim da te prošnje ne prežete. Darujte kolikor morete. Darove pa pošljite na spodaj podpisani naslov in jaz bom gledal tudi tukaj, da bom nabral kolikor bom mogel in po-

tem vse skupaj poslal na gasilsko četo v Zagorici, pošta Videm, Dobropolje.

V nadi, da moja prošnja ne bo glas upijočega v puščavi vas prav lepo pozdravljam, za vaše darove se pa že v naprej zahvaljujem.

John Germ,
817 East C Street,
Pueblo, Colo.

BOŽIČNICA NAŠIH JED- NOTARJEV V PITTS- BURGHU, PA.

Pittsburgh, Pa. — Kakor vsako leto, tako pripravljajo naši Pitt KSKJ. Boosterji tudi letos velik božični zabavni dan na praznik 25. decembra v Slovenskem Domu na 57. cesti. Ta božičnica bo za otroke članov naše Jednote v mestu Pittsburgh in okolici. Že dolgo nas mladina povprašuje, če jih bo tudi letos sv. Miklavž obiskal. Da, prišel bo in jih razveselil; seboj bo imel tudi velik zavitek raznih božičnih daril.

Zaeno s to božičnico bo tudi predstava amaterjev (Amateur Show). Zato naj se taki otroci, ki znajo peti, igrati na kak instrument, plesati, poslužiti kupona, ki je bil priobčen na Our Page in naj isto odpošljejo našemu tajniku Mr. John Golob-u Jr. na 5730 Butler St. Potem naj pridejo tudi starši takih otrok na to božičnico; gotovo se boste veselili nastopa vaših ljubljencev. Pri tem ni nič izbiranja, vsak otrok lahko nastopi v tej predstavi amaterjev, kateri hoče.

Naši Boosterji bodo imeli tudi neko smešno točko ta dan na programu. Ti Boosterji prirejajo že več let take božičnice in sicer vse to na lastne roke. Letos prosimo odrasle, da se Boosterjem izkažete s tem hvaležne, da vpišete vse svoje otroke v mladinski oddelek naše Jednote. Samo 15c znaša mesečni asessment. Vprašajte glede pristopa/enega ali drugega tajnika(co) kakega društva KSKJ. v Pittsburghu ali okolici. Lahko boste potem ponosni na svoje otroke kot član KSKJ., ki bodo sčasoma ostali tudi njeni Boosterji!

Frances Lokar.

BOŽIČNICA V WAUKE- GANU, ILL.

Waukegan - North Chicago, Ill. — Dne 27. decembra se bo lo zbrali vsi otroci tukajšnjih iruštev KSKJ. v Waukeganu in North Chicagu, ravno tako vsi otroci, kateri spadajo k fari Matere Božje, in bodo pozdravili sv. Miklavža ob 7. uri zvečer. KSKJ. društva in fara Matere Božje bodo pripravila posebno božično zabavo za vso mladino, katere pripada k tem skupinam. Društvo sv. Ane št. 53, društvo sv. Ane št. 127 in društvo Marije Pomagaj št. 79 ter fara Matere Božje so stopila skupaj pri tej ideji, da se razveseli mladinski naraščaj v tem božičnem času. Imeli bomo premikajoče slike in še kaj druge zabave, potem bo pa prišel med mladino sv. Miklavž in bo vsakemu podaril nekaj za spomin. Bolj mlade otroke, kateri ne bi sami lahko prišli na to zabavo, naj pa starši ali pa starejši otroci iste pripeljejo s seboj, da se bodo potem tudi oni zabavali in razveselili. Starši ste tudi vabljeni, da se pridružite tej veseli skupini in pozabite na svoje vsakdanje skrbi ta večer in pridružite se mladini pri tej zabavi. Društva in fara pripravljajo to za vso našo šolsko in društveno mladino, torej naj se vsi udeležijo, vsi so vabljeni k tej zabavi 27. decembra ob 7. uri zvečer.

Za odbor:

Joseph Zorc.

PEVSKO DRUŠTVO

"ADRIJA"

Enclid, O. — Sledeči uradniki bodo imeli poslovanje tega društva za l. 1939 v oskrbi: Preds. Mathew Molk, podpreds. John Pristov, tajnika Florence Bricel, zapisničarica Christine Bogatay, blagajničarka Vera Leskovec.

Navedeni pevski zbor priredi svoj pomladanski koncert enkrat v aprilu na novem odru Slov. Doma na Recher Ave.

Zaeno poročam, da priredi Slovenski klub S. D. kokošjo večerjo in plesno veselico dne 31. decembra (na Silvestrovo). Igral bo Kušarjev orkester. Prireditve se vrši v Slov. Domu na Recher Ave. Vsi dobro došli!

Poročevalec.

SEZONSKÉ ČESTITKE

Prav veselo božične praznike in srečno novo leto želim vsem glavnim uradnikom in uradnicam ter celokupnemu članstvu K. S. K. Jednote, posebno pa članicam našega društva sv. Marije Magdalene št. 162.

Helena Mally,

predsednica št. 162.

Vsem cenjenim članicam našega društva sv. Marije Magdalene št. 162, vsemu glavnemu odboru in Jednotinemu članstvu iz srca želim in voščim vesele božične praznike in srečno ter blagoslovljeno novo leto. Istotako čestitke naj veljajo tudi celi delegaciji naše minule konvencije.

Frances Mačero,

blagajničarka št. 162.

Vesele božične praznike ter srečno in zadovoljno novo leto želim vsem bivšim delegatom in delegatijam 19. redne konvencije, ter prijaznim Evelethčanom, posebno pa vlnjudni družini Frank Intiharja na 606 Douglas Ave., kjer sem bila na stanovanju. Enake sezonske čestitke izražam tudi celokupnemu članstvu naše drage Jednote.

Gertrude Rupert,

bivša delegatinja št. 111 v Barbertonu, Ohio.

Iskrene božične in novoletne čestitke vsemu članstvu društva sv. Jožefa št. 57, Brooklyn, N. Y. in vsemu Jednotinemu članstvu.

Joseph Klun, tajnik.

Tem potom voščim vsem članicam našega društva Marije Pomagaj št. 184, Brooklyn, N. Y. prav vesele božične praznike in srečno novo leto, tako udi vsemu Jednotinemu članstvu.

Ana Klun, tajnica.

RAČUN CERKVENEGA SLIKARJA

Pri neki fari v Belgiji so najeli cerkvenega slikarja in mu naročili, da naj več slik in drugih predmetov izboljša, popravi in prenovi. Račun za to delo je znašal ravno 100 frankov. Cerkveni možje niso sicer pretiravali te svote, pač so zahtevali od umetnika, da naj jim predloži specifičan račun, kar se je tudi izvršilo. Ta račun se je glasil sledeče:

Skupaj frankov—100.00

STRAŽNI OGNJI

ZGODOVINSKA POVEST

SPISAL FRANCE BEVK

15.

Judij je prišel pozno v noč domov. Barbka je bila že odpahnila kamrine duri. Zdajci je slonela ob peči z glavo v dlaneh in se ni genila. Na mizi je stala večerja nedotaknjena. Skozi okno je sijal mesec, ki je bil pravkar izšel.

"Urša!" je poklical Jurij staro dečko, ki se je oglašala za vrati, kjer je čepela s koleno pod brado in molila.

"Kaj?" se je oglašala počasi in leno.

"Kje je gospodinja?"

Preden je Urša odgovorila, je Barbka dvignila glavo:

"Kod si hodil tako dolgo?"

"Potepal sem se," je dejal in pristavil: "Pil sem." Hotel je še nekaj reči, a se je premislil, sedel je z vso težo na klop, da je zavrkutala.

"Na mizi je večerja," je dejala Urša in stopila pred ognjišče. Vzglava je svetiljko z lanenim oljem in jo postavila na rob mize. Jurij je vzel žlico, zajel nekajkrat in opazoval s koncem očesa ženo, ki je znova zagrebala glavo v roke, kakor da se je zatopila v globoko razmišljanje. Imel jo je rad, vendar ji ni odpustil besed, ki jih je slišal, ne prizora, ki se je bil dogodil, preden je bil odšel v gostilno. Pomislil je, da ima v rokah bič, s katerim se lahko maščuje nad ženo. Satansko veselje je občutil pri tem.

Čez čas, ko je vse do dna premislil, je spregovoril:

"Barbka!"

Žena je dvignila glavo.

"Gani, koga sem videl?"

"Koga?" je dejala žena, ki jo je zanimalo, kaj se skriva za tem skrivnostnim vprašanjem: "Mrha. Druga niso mogel videti."

Jurij je zaigralo srce:

"Andreja sem videl."

Barbka je obstala in zrla moža v oči. Ob medlem svitu oljnate svetiljke je bilo težko razbrati, ali se norčuje ali govori resnico. Molčala je nekaj trenutkov in čutila, kako ji bije srce. Slednjič je dejala:

"Lazeš!"

"Videl sem ga. V Urhovi krčmi je bil."

Zdaj je Barbka verjela, vendar je zahtevala prisege:

"Priseži!"

"Naj me besa vzamejo, če ni res!"

Jurij se je zasmel; iz njegovega smeha je gledala krutost, ki se je radovala nad tistim, kar se ni bilo razodetega. Barbka se je zavedala pasti, ki ji je bila spretno nastavljena in se je v njo skoraj ušla. Razhujala se je:

"Kaj mi praviš to? Kaj je meni do tega?"

"Počakaj," je dejal Jurij in položil žlico na mizo. "Saj še nisi izvedela vsega, glavno šele pride."

Barbko je silila ravnodušnost, ni se ji posrečilo. Stopila je po izbi, da je stala v lunini svetlobi, gledala je nekaj hipov skozi okno, kjer se je v pošastnih sencah gibalo drevje, nato se je znova obrnila do svojega moža.

"Kaj pride?" je vprašala.

"Počakaj," je Jurij sklenil, da bo nalkal grenkost po kapljicah, se naslajal nad ženo in meril njeno čustvo do tega človeka. "Sedimo v gostilni, kar se odpro vrata. Kdo vstopi? Neznani človek z brado ko kapucin. Sede k mizi in si naroči pižame. Bradac skriva obraz, da bi ga ne spoznali."

Jurij je utihnil, da bi podaljšal užitek do neskončnosti, Barbka je koprnela.

"Eh, ne skrivaj se mi! Če bi se preoblekel v plemiča, ne skrivaj se mi! Spoznal sem ga po čelu in po nosu, dasi ni gledal name in je spregovoril komaj pet besed."

Utihnil je znova, Barbka se je razburila: "Povej do konca,

če misliš!"

"Čakaj..." je podaljševal murke. Barbka ga je prekinila.

"In ti si ga izdal? Povej na kratko!"

"Izdal sem ga," je udaril Jurij s pestjo po mizi.

"Zaradi tridesetih srebrnikov?" V Barbkinem glasu je trepetalo zaničevanje.

"Ne zaradi tridesetih srebrnikov..." je gledal Jurij izbuljeno, iz pijanosti, iz trpkega čustva in ljubosumja. "Izdal sem ga radi tebe."

"Radi mene?" se je Barbka hlinjeno čudila. Bilo ji je jasno. Saj trepetanja ni mogla prikriti niti sama pred seboj.

"Radi tebe!" je Jurij tolkel po mizi. "Srebrnikov nočem."

Barbka je bila prepadena. Vedela je sicer, da mož sluti njeno čustvo do Andreja, a da mu je jasno, ko bel dan, si še sanjala ni. Zdajci je stala njena duša razgaljena pred njim. Ko je najbolj želela, da bi njeno srce ostalo skrito pred svetom, je zavpilo najbolj. V hipu, ko je pod vtisom srečanja Andrejevih otrok želela, da se popravi storjena krivica, se je zgodilo dvojno zlo. Tega zla je bil kriv njen mož, ki ga ni ljubila in je bilo poleg tega izdajstvo najgršje, kar je mogla pričakovati od kogarkoli. Ljubosumje in odklonitev srebrnikov ga ni moglo opravičiti.

Vse to se je v enem samem hipu pogreznilo nad Barbko, premagalo jo je čustvo. Udrle so se ji solze, telo ji je gorelo. Kar je čutila, je zakrila z besedami:

"Tako me sodiš? Reci, če mi moreš očitati eno samo besedo, en sam pogled. Govori! Nato se ubijem!"

Jurij je bil prepaden. Zal mu je bilo maščevanja, iztegnil je roke in jeknil:

"Barbka!"

"Nič. Grem, ne vrnem se več! Grem! Praga te hiše ne prestopim več!"

Jurij je hotel stopiti proti njej, Barbka je šinila skozi vrata, planila v lunino svetlobo, med drevje, bežala čez travnik, preko njive, preskočila je plot, preplezala zid, obstala na kupu groblje in se upehana ozrla.

Poslušnila je. Nihče ni bežal za njo. Nihče je ni klical. To jo je za hip užalilo; slednjič je počenila in se zapredla v tiho misel, ki je rasla pred njo in se ji gromadila čez glavo.

Bilo je vse tiho, le lajež psov in pesem čuka je bila slišna od šturij.

Pred Barbko je vstajala podoba človeka, radi katerega se je razburila. Z duševnimi očmi se je premerjala do dna in je stala kot grešnica sama pred seboj. Pogosto je mislila na to, a jo je vselej znova objela silovita strast njene naravi. Tako zelo tega nikoli ni občutila kot tiste večera, ko je bila sama sredi svetle prirode, tako lepe, kakor da se je z božjimi rokami v božji vodi umila. Pričela se je trkati na prsi in govoriti: "O Gospod, usmili se me, glej, kakšna sem!" Solze, ki jih je tega dne že dvakrat točila, so ji bile čisto blizu. Začele so ji teči po licih, ustnice so pile njihovo grenkost kakor iz keliha.

Umirila se je in se ozrla proti šturijam. Po kratkem premisleku se je dvignila in odšla proti koči nad klancem...

V Jernejevi koči tega večera dolgo niso spali. Jernej je sedel ob peči, roke je imel sklenjene na kolenih. Liza je želela ob mesečini ob oknu, na njenih kolenih je napol ležal Drejček, ki mu je grebla po laseh. Tonček je sedel na klopi in zvonil z nogami.

(Dalje prihodnjič)

MIHAJLO PUPIN

PROFESOR ZA ELEKTROMECHANIKO NA COLUMBIA UNIVERZI V NEW YORKU

OD PASTIRJA DO IZUMITELJA

PREVEL PAVEL BREŽNIK

Predsednik Barnard s Columbijce, prvi ameriški tolmač valovne teorije svetlobe, je dejal:

"Pravim torej, da naš starinski in častljivi način liberalne vzgoje... ni primeren, da vzgoji raziskovalce prirodnih resnic. Koliko je med velikimi zastopniki znanstvenega napredka število tistih, ki so v pravem pomenu besede sami sebe vzgojili? Vzemimo na primer znana imena, kot so Wilhelm Herschel, Franklin, Rumford, Rittenhouse, Davy, Faraday in Henry. Ali ni jasno, da je priroda sama boljši vodnik pri proučevanju svojih pojavov njim, ki hočejo slediti njenim naukom, kakor vsa vzgoja naših šol? Ali to ne dokazuje, da priroda brez izjeme začenja z vzgojo opazovalnih sposobnosti?"

"Nauk tega poskusa je, da se umstvena kultura ne doseže tako, da se natrpa mladini v glavo znanje, temveč tako, da se spodbuja njen um, da iz lastnega nagiba nabira to znanje... Ako hočemo človeka usposobiti, da se bavi s prirodo, moramo mu nuditi stvari, a ne besede."

Dr. John William Draper, svetovnoznani ameriški raziskovalec zakonov o izžarevanju teles, je dejal:

"Nikjer na svetu ne moremo najti važnejših vprašanj, ki jih je treba rešiti, kot tu v Ameriki; tudi se nikjer ne občuti večja potreba po pravi znanosti. Ne govorim samo o nas, temveč tudi o naših kanadskih prijateljih na drugi strani reke sv. Lavrencija. Strniti moramo svoje stremeljenje v plemenitem posnemanju tistega, kar je najboljšje v Evropi... Skupno moramo poskušati, da ovržemo, kar je dejal de Tocqueville: da deželci, kakršne so naše, nikoli ne morejo imeti ljubezni do čiste znanosti."

Andrew White, predsednik Cornella, je izjavil:

"Omejiti se hočem samo na vrednost, ki jo imata za naš politični napredek duh in znanost. Z duševnimi očmi se je premerjala do dna in je stala kot grešnica sama pred seboj. Pogosto je mislila na to, a jo je vselej znova objela silovita strast njene naravi. Tako zelo tega nikoli ni občutila kot tiste večera, ko je bila sama sredi svetle prirode, tako lepe, kakor da se je z božjimi rokami v božji vodi umila. Pričela se je trkati na prsi in govoriti: "O Gospod, usmili se me, glej, kakšna sem!" Solze, ki jih je tega dne že dvakrat točila, so ji bile čisto blizu. Začele so ji teči po licih, ustnice so pile njihovo grenkost kakor iz keliha."

Umirila se je in se ozrla proti šturijam. Po kratkem premisleku se je dvignila in odšla proti koči nad klancem...

V Jernejevi koči tega večera dolgo niso spali. Jernej je sedel ob peči, roke je imel sklenjene na kolenih. Liza je želela ob mesečini ob oknu, na njenih kolenih je napol ležal Drejček, ki mu je grebla po laseh. Tonček je sedel na klopi in zvonil z nogami.

(Dalje prihodnjič)

v njeni najvišji obliki večje važnosti kakor za vašo. V nobeni drugi deželi ne bi imela blagodejnejšega in koristnejšega vpliva... Ustanovljajete profesorske stolice in dajte jim dovoljne, a ne pretirane dohodke; njih namen pa naj bo pravo znanstveno raziskovanje in delovanje... Enake radodarnosti kot pri ameriških državljanih, ki razdajajo svoje imetje v korist javne izobrazbe, nisem, kakor sem že ugotovil, zapazil nikoli v svojem življenju. Dolej je podpirala ta radodarnost samo

IZ JUGOSLAVIJE

smo zopet dobili zalogo blaga ter posebno priporočamo: SUHE GOBE, FINO AJDOVO IN KORUZO MO-KO, PROSENO IN AJDOVO KASO, JESPRENJ, FIZOL, BUCNO OLJE, KNAJPOVO IN RŽENO KAVO, itd.

ŠPANSKI ŽEFRAN v 50. po 30c in 50c. MUSKOFLET, LORBER JAGODE, MAJERON PLEVE, OGERSKA PAPIKA v 50. po 25c in 40c.

KNAPJOVA ZDRAVILA, kakor KAMELICE, TAVZENTROZE, ENCIJAN, LAFUH, LIPOVO CVETJE, PLJUNIK, BEZGOVO CVETJE itd. v 50. po 25c in 40c.

MARIA CELJSKE KAPLJICE za želodce, velika stekla \$1.25. Glavno zastopstvo in edina zaloga v Ameriki svetovno-slavnega "BAHO-VEC PLANKA" ZDRAVILNEGA CAJA. Cena 1 š. \$1.00, 3 š. \$2.90.

BLASNIKOVE ALI DRUŽINSKE PRATIKE po 25c komad. Dokler bo zaloga trajala, bomo poslali z vsakim naročilom, ki znaša več kakor \$1.00 naš lep VELIK STENSKI KOLEDAR, z naročili \$2.50 ali več pa KOLEDAR in raven š. lep STAROKRAJSKI PIPEK.

Poslajte naročilo (tako) ali pošite po cenik. Dopisnica zadostuje.

STEVE MOHORKO CO.

704 So. 2nd St. Milwaukee, Wis. 302 E. 72nd St. New York, N. Y.

praktično stran znanosti... Gotovo pa so med vašimi bogataši nekateri, ki bi bili voljni, odzvati se tudi pozivu na nekaj vzvišenejšega... Da se tudi drugim nudi prilika, s katero sem se jaz okoristil, ko sem se izobraževal pri svojih plemenitih in nesebičnih nemških učiteljih, predlagam, da se po odbitku stroškov mojih predavanj uporabi vsak cent denarja, ki ste ga dali zanje na tako plemenit način, za izobrazbo mladih ameriških znanstvenikov v Nemčiji."

Kako krasen zgled za bogataše, na katere je bil naslovljen Tyndallov poziv! Pozneje bomo videli, da ni bil zaman.

Toda občutki, katere so iz-

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE

BOŽIČNI DAROVI V STARI KRAJ. Spomnite se svojih staršev in drugih v starem kraju, ki so vam dragi, z malim darom za božične praznike v obliki denarne pošiljke; seveda, ako vam razmere dopuščajo. To zadevo pa boste najbolje opravili, ako se poslužite naše trdke, ki že 19 let neprestano pošilja denar v stari kraj zanesljivo in točno. Mi pošljemo:

Za \$ 2.50 100 Din/Za \$ 3.25 50 Lir
Za \$ 4.50 200 Din/Za \$ 6.30 100 Lir
Za \$ 7.20 300 Din/Za \$ 12.00 200 Lir
Za \$ 11.40 500 Din/Za \$ 17.70 300 Lir
Za \$ 22.50 1,000 Din/Za \$ 29.00 500 Lir
Za \$ 44.50 2,000 Din/Za \$ 57.00 1,000 Lir

Pri večjih zneskih dajemo sorazmerno popust... Pošljamo tudi v ameriških dolarjih... V slučaju nujnosti pošljamo ali po brzojavnem pisnu, ali po direktnem brzojavu.

POTOVANJE V STARI KRAJ ZA BOŽIC

Ako ste namenjeni v stari kraj za božice, je sedaj čas, da takoj pišete po Vozni red parnikov in cene kart ter druga pojasnila na spodaj navedeni naslov. Poroka se nam, da sedaj pri potovanju v Jugoslavijo ni nikakih ovir.

DRUGI POSLI S STARI KRAJEM

Kadar rabite pooblastilo, ali kako drugo listino za stari kraj, če imate tam posestvo na prodaj, ako imate dobili dedščino od tam, ali kadar imate kak drug važen posel s stari krajem, je v Vašem interesu, da se obrnete na:

Leo Zakrajšek

General Travel Service, Inc.

302 E. 72nd St. New York, N. Y.

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI

našega nepozabnega, ljubljenega sina in drugega brata

Johna J. Bokal

ki nas je za vedno zapustil 13. decembra, 1936

Ta mesec december je za vse najbolj radosten, ker v njem praznujemo božice, toda, žalobno, za nas pa je najbolj žalosten, ker nas spominja na nenadomestljivo izgubo, ko si Ti, ljubljeni sin in dragi brat Johnie, prerano odšel od nas, v najlepši mladosti 28 let. Za nas ni več veselja, odkar si nas Ti zapustil.

Leti dve je že minilo, kar zemlja krije ti telo; zvon je zbudil se v zvoniku, ko vzel si Ti od nas slovo.

Pod večnim solncem ni ga leka, pod milim nebom ni človeka, da zorišal Tvojih bi spominov sled, ki polni jih je naš dom, naš svet.

Beseda Kristus tvoje bo vstajenje — Ko zacvete večni vrt. — Nad zvezdami sniva že drugo leto tvoja blaga duša — Kjer ni trpljenja več. — Ali na grob še vedno bridke solze izlivamo. — le Kristus nam zopet tolažbo podeli.

Zopet smo prišli tja — kjer počivaš Johnie Ti. — priznali sveče to na grob. — Nikoli nam ne mine dan — da bi ne bili v duhu tam. — Spominjali se Te bomo, dokler se zopet srečno ne vidimo nad zvezdami.

Do tedaj pa sladko spavaj v kraju večnega miru, dragi sin in ljubi brat, prost Ti Boga za nas.

Težka bila je ločitev, nepozaben nam spomin, snidenje tem veseljeje bode nad zvezdami.

Žalujoči ostali:

LOUIS in ROSI, starši; LOUIS in JOE, brata; ANTON PERME, bratranec; ANTON PERME, stric; MARY omožena LOKAR, teta.

Pullman-Chicago, Illinois, 13. decembra 1938.

razili pri tej pojedinosti, so bili samo odmev gromskega Tyndalovega glasu, ki je očaral vso Ameriko, ko je imel svojih poslednjih šest predavanj o svetlobi. V zadnjem svojem predavanju, ki ga je imenoval "Pregled in zaključke," je prvi zgradil tisto, kar bi bila imenovala moja mati "svetišče, posvečeno večni resnici," ki jo imenujemo svetlobo. In v to svetlišče je postavil tisto, kar bi bila ona imenovala "ikone svetnikov nauka o svetlobi." Tu so stali Alhazan, Vitellio, Roger Bacon, Kepler, Snellius, Newton, Thomas Young, Fresnel, Stokes in Kirchhoff kot

števne ikone, ki jih vidimo na oltarjih pravoslavnih cerkva. V tem je po mojem mnenju prekosil celo Maxwella in La Grangea, in to znači zelo mnogo. Stal je v sredini tega svetlišča in odgovarjal de Tocquevilleu, ki je bil nekadašnji deželni svetnik, temveč tudi znanostjo z veseljem, temveč se brigajo zanjo samo tedaj, ko jo morejo izkoristiti."

(Dalje prihodnjič)

AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODDELEK!

VAŽNO ZA VSAKOGA

KADAR pošiljate denar v stari kraj; KADAR ste namenjeni v stari kraj; KADAR šelite koga iz starega kraja; se obrnite na nas.

KARTE prodajamo za vse boljše parnike po najnižji ceni in seveda tudi za vse izlete.

Potniki so z našim posredovanjem vedno zadovoljni.

Denarne pošiljke izvajamo točno in zanesljivo po dnevnem kursu v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

Za \$ 2.50	100 Din/Za \$ 3.30	100 Lir
Za \$ 4.50	200 Din/Za \$ 6.30	200 Lir
Za \$ 7.20	300 Din/Za \$ 12.00	300 Lir
Za \$ 11.40	500 Din/Za \$ 17.70	500 Lir
Za \$ 22.50	1,000 Din/Za \$ 29.00	1,000 Lir
Za \$ 44.50	2,000 Din/Za \$ 57.00	2,000 Lir

Navedene cene so podvržene premenam, kakor je kurz. Pošljamo tudi denar brzojavno.

V vašem lastnem interesu je, da pišete nam, predno se drugje poslužite, za cene in pojasnila.

Slovenic Publishing Co.

(Glas Naroda—Travel Bureau)
216 West 18th St. New York, N. Y.

Ameriški državljani imajo prednost pri delu

Ako želite postati državljan
spoznajte ameriške postave!

Najbolj točna, zanesljiva in vsa potrebna vprašanja
dobite pri

"Ameriška Domovina"

SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

Cena tej najnovejši knjižici je samo 25c.

Pri naročilu pošljite znamke ali money order.

KRASNE BOŽIČNE JASLICE

si lahko naročite iz naše Knjigarne in sicer
od 15c naprej.

PAPIRNATE JASLICE:

MALE OBLIKE, komad	15c
ZBIRKA PASTIRCEV, jaslice, ki se sestavijo	25c
MANJSE OBLIKE, lepe umetne jaslice	35c
SREDNJE OBLIKE, lepe umetne narejene, komad	50c
LEPE JASLICE iz trdega papirja	\$1.00

ZLOZLJIVE JASLICE iz močnega trdega (Cardboard) papirja, 16 kosov skupaj, tavzamejo 4 in pol čevlje dolžine, ko se stavijo. Trpežne najmanj za deset let. \$2.00

SESTAV ZA JASLICE:

Pastirski narejeni kot kipi, brez štalice, ki se sestavi na mizi ali kosu in predstavlja krasno sliko svetlobočnega prizora. Ti sestavi stanejo:

MALE OBLIKE	\$1.50
SREDNJE OBLIKE	\$3.25
MALO VEČJE OBLIKE	\$5.50

Naročila se sprejema do 16. decembra.

Naročniki jaslic naj navedo pri naročilu kakšne jaslice želijo in za kakšno ceno, da jim bo mogoče po želji postreči. Po C.O.D. teh naročil ne pošiljamo razven če želi tak naročnik stroške za C.O.D. nositi sam. Naročila pošljite na:

KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

EEP In Line

With the Key
Jay Boosters. Action
and More Action Means Success!

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

BOOST THE KSKJ! ... BOOST KSKJ SPORTS!

JOIN KSKJ'S

March To
Progress! Fall In!
Boost KSKJ Sports!

URGES MEMBERS TO CO-OPERATE

Detroit, Mich.—As the undersigned is taking a rest from the secretaryship, he kindly asks all members of Blessed Virgin of Help Society, No. 176, to pay their dues before the end of this month, especially those in arrears.

At the recent annual meeting the following officers were elected for 1939: John Gosencia, president; Math Prebelich, vice president; Paul K. Madronich, secretary, 12781 Wark Ave., phone 2779; Paul D. Spehar, treasurer; Frances Merhar, assistant secretary; the Rev. Fr. Augustine Svete, spiritual director; John D. Judnich, Michael Zunich, George Kotzé, trustees; Johnny Skoryanc, sergeant-at-arms; Joseph Judnich, flag-bearer; Frank Hrescak, representative at National Slovenian Home; physicians, Dr. Anton F. Ottrock, 3341 E. Davison Ave., Dr. John D. McKinnon, 106 W. Davison Ave.

Members, please co-operate with the new members of your society and help work for a bigger and better KSKJ. A special appeal is made to the younger members, who can do much to secure the future of our organization.

My sincere wishes for a merry Christmas and a happy New Year are extended to all members of the KSKJ.

Michael Zunich,
Secretary and former delegate.

No news is good news! That's an old saying that doesn't go to the tune of a newsy sheet. Send in that item or tell your local reporter. If you are interested in serving as a reporter, communicate with Glasilo, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

MEMBERS TURN OUT FOR FRANCIS' CONFAB, MAP PLANS FOR FUTURE

Joliet, Ill.—A large turnout of members Sunday, Dec. 4, inaugurated the yearly meeting of St. Francis De Salles Society, No. 29, and according to the attendance, it seems that more interest is being taken in lodge affairs. The following officers were elected for the year 1939:

Martin Tezak, president; Anton Kambich, first vice president; Anton Sime, second vice president; John Gregorich, secretary; Frank Laurich, recording secretary; John Lekan, treasurer; Frank Zabkar, first trustee; John Potechnik, second trustee; Joseph Ancel, third trustee; Joseph Fabian, watchman; flag bearers: John Umek, Albert Skul, Andy Horvateen, Joe Horvateen; the

PATRICKS TO FORM BOWLING LEAGUE

GREETINGS!

To all the members and officers of the KSKJ I extend sincere fraternal regards on the occasion of the present holidays.

May your Christmas be joyful, and may the New Year bring you added blessings.

Joseph Zalar,
Supreme Secretary.

CANONSBURG BOOSTERS' HOLIDAY BILL SET FOR PRESENTATION

Canonsburg, Pa.—Everything is all set for a big Christmas holiday at the St. Jerome's Home. The Booster Club has completed its final arrangements for the big dance that is to be held Christmas Night (Sunday), that will start at 12 o'clock midnight. The dance will continue into the late hours of the morning and will be a grand place for a good time throughout the night. The band hired for the occasion is Frankie Watt's group, one of the most popular bands in western Pennsylvania. The boosters take this means of inviting all to attend this affair and enjoy a real night's entertainment.

On the following Sunday,

PITTSTERS AWAIT ARRIVAL OF SANTA AT PARTY, SHOW

Pittsburgh, Pa.—Only a few days remain for Santa Claus to pay his yearly visit to the children of KSKJ at the Pitt KSKJ Booster Club Christmas party and amateur show.

What a treat is in store for all you folks this year! One full afternoon of merriment is

in order for you. The Pitt Booster Santa Claus has always been very generous to the kiddies and this year promises to be "tops" in everything.

We hope that you will all remember the time—Dec. 25, 2:30 p. m., Slovenian Auditorium, 57th and Butler St.

We hope the amateur performers will all have their entry blanks mailed in to Secretary John Golobic, 5730 Butler St., before Christmas Day. We are having grand prizes for the winners as usual, and we are sure that you will be proud to have been one of the performers at the party.

The Venerable Sisters at St. Mary of the Assumption School are cordially invited to attend the party and show, as is also our pastor, the Rev. Matthew Kebe.

Mr. Claus, the children and the entire audience will appreciate your effort and their applause will decide the winners.

Don't fail to be one of those present at this afternoon of fun. Not much more can be said about the party, because you really have to be there to know just what takes place. So all we can say is that you will be the loser if you do not attend. All you older folks, bring your children to this party, which is

(Continued on Page 8)

JOES IN FOURTH

Cleveland, O.—The St. Joseph-Svete pin quintet worked its way to fourth place in the Pozelnik league last week by winning two of three from Nezen Dairy, for a total 2684 to 2652 count.

The Page Must Top!
The Page Must Lead!
Our Page is Your Page!

PATRICKS TO FORM BOWLING LEAGUE

Girard, O.—The local St. Patrick Boosters will make their debut in KSKJ sport circles the first Wednesday in January, when the group sets into motion a bowling league.

The lodge, one of the youngest in the Union, now having 32 seniors and 16 children, has from the time of its organization concentrated on securing new members. It intends to continue with this policy, but will also extend its sphere of activity.

The Patrick Jays have made plans to become active members of the Ohio KSKJ Booster Club and will be seen in action at the Lorain tournament. They will also enter the duckpin meet to be held in Ambridge next year.

The Patricks extend their best wishes to all KSKJ members for a merry Christmas and a happy New Year.

A. Yelenc Jr., Pres.

MINNESOTA JAYS FORM PIN CIRCUIT

Eveleth, Minn.—Minnesota Kay Jays have taken to that favorite winter pastime, bowling, and have organized a league which will supplant basketball in this territory this year.

The circuit to date includes teams from Ely, Aurora, Eveleth and Chisholm. In the near future it is expected that the league roster will be augmented.

LODGE SETS DATE FOR ANNIVERSARY CELEBRATION

Canonsburg, Pa.—St. Jerome's Society, No. 153, will celebrate its 25th anniversary July 2, 3 and 4, according to plans made at the recent annual meeting. The celebration will be one of the biggest in the history of the society, and the committee at this early date invites all neighboring societies to the festivities. Detailed plans will be announced later.

At the annual meeting the following were elected to guide the society during 1939: Anthony F. Bevec, president; John Bevec, vice president; Frank Batista Jr., secretary; Frank Kirn, treasurer; Frank Drenick, recording secretary; Frank Cadez, Joseph Krall and Rudolph Tomsic, trustees; Frank Garove and Joseph Koklich, flag-bearers; Dr. Major D. Bell, Dr. James R. Bell and Dr. James E. Wilson, physicians.

House committee: Joseph Sedmak, secretary; John Bevec, recording secretary; Frank Dudick, John Cadez Sr., Joseph Holsey, Stewards of the Home, Joseph Bevec and Mike Kukis; janitor, Frank Kolo-vich.

The society is co-operating in every way to aid the Boosters in their holiday programs.

Frank Batista, Sec'y.

WAUKEGAN LODGES WILL TREAT CHILDREN TO CHRISTMAS PARTY

GREETINGS!

Sincere wishes to all members and officers of the KSKJ.

May you be imbued with the spirit of Christmas, and may the New Year bring you health and contentment.

Frank Opeka,
Supreme President.

Waukegan, Ill.—A gala Christmas party is being planned for all KSKJ members of the juvenile departments of the Waukegan KSKJ lodges and the children of the Mother of God School on Tuesday, Dec. 27, at 7 p. m., in the Mother of God School auditorium.

The combined KSKJ group at Waukegan-North Chicago, consisting of St. Joseph's, No. 53; St. Anne, No. 127, and St. Mary's, No. 79, together with the Rev. M. J. Hiti, pastor of the Mother of God Parish, will sponsor this gathering, with Mr. Santa Claus acting as the guest of honor and feature star attraction of the evening's program.

A two-hour talkie show will begin the program at 7 p. m. Following this, Santa Claus will join in the party and present every child with an appropriate gift. The younger children who may not be able to go alone to this party can be escorted to the affair by their

La Salle Society Elects Officials

La Salle, Ill.—The yearly meeting of St. Ann's Society, No. 139, held Dec. 11, elected the following officers for the ensuing year: Mrs. Emma Shimkus, president; Mrs. Mary Furar, vice president; Mrs. Anna Klopce, secretary; Mrs. Anna Plantan, recording secretary, takes the place of Miss Frances Jancer, who resigned office; Mrs. Jennie Bruder, treasurer; Mrs. Josephine Foley, Mrs. Agnes Kastigar and Miss Agnes Baznik, trustees; Dr. William Scanlan and Dr. Leon Urbanowski, medical examiners; the Rev. Ft. Joseph Cagran, O.F.M., spiritual director; Miss Frances Jancer, Our Page reporter.

Two juveniles, Henry Bruder and Jean Gabler, were admitted to the society.

Installation of officers will take place at the next regular meeting Jan. 8 at 2 p. m. in St. Roch's Hall.

No. 170

Chicago, Ill.—Members of St. Anne's Society, No. 170, will meet Sunday, Dec. 25, at 2 p. m. in St. Stephen's Church hall. As this is the annual meeting and one of the most important of the year, it is the duty of every member to attend. Election of officers will take place and plans must be made for the following year for the success of our society.

Members are asked to pay all their arrears this month at the meeting.

Anna Frank, Sec'y.

BROOKLYN JOES ELECT OFFICIALS

Brooklyn, N. Y.—St. Joseph's Society, No. 57, elected the following officers for 1939: Jack Zagar, president; Marcus Supancic, vice president; Valentin Capuder, financial secretary; Anton Beljan, treasurer; Frank Kushar, recording secretary; Vincent Stempel, Jack Pishkur and Joseph Zagar, trustees.

The next meeting will be held on Saturday evening, Jan. 7, and every member should be present at this meeting, as a financial report will be submitted.

Members in arrears with their assessment should make every effort to have their assessment paid up to date before the 25th of this month, as at that time the books will be audited and turned over to the new officers. It will be appreciated.

(Continued on Page 8)

KUZMA HITS HIGH

Joliet, Ill.—Tony Kuzma went on a strike spree to uncork a 245 game, which sets a new season's high-game mark in the Joliet Kay Jay bowling league. His score also helped the Kuhar Grocers to a 928 team score. Other high scorers were: M. Slana 210, A. Juricic 207.

There were no changes in the standings of the teams as the Hickory Markets, the league leaders, dropped a pair of games to the Kuhar Grocers and the Slovenic Coal Co. team, runners-up, lost two games to the Tezak Florists.

May the spirit of Christmas pervade your homes, and may the New Year bring with it the blessings of health and contentment.
Our Page Contributors and the Editors.

LORAINITES PREP PROGRAM FOR OHIO BOOSTER CONFAB

Lorain, O.—The next meeting of the Ohio KSKJ Boosters will be held Jan. 8 in the Slovenian National Home. All representatives are asked to reserve this particular day for this meeting.

In order to attract the attention of the delegates and to stir interest in this meeting the Lorain Boosters have completed plans for a number of activities. The first point of interest will be the bowling game between the Lorain Boosters and a crack team of bowlers from Cleveland. The Cleveland contingent will be coming to Lorain bent on revenge for the

heart-breaking setback tendered last year by the Lorain outfit. In the match game last year the Lorain team won by a single point; Lorain winning the game because one of the Cleveland bowlers had the unfortunate experience of getting a split in the last frame. The scores of last year were: Lorain 3012, Cleveland 3011.

After the bowling game tentative plans call for the business meeting. However, it will not be known whether the meeting will be held at 5 p. m. or 8 p. m., the committee in charge being uncertain as to

(Continued on Page 8)

GREETINGS!

To all the members and officers of the KSKJ I extend my sincerest wishes for a very merry Christmas and a very happy New Year.

Matt F. Slana,
Supreme Treasurer.

GREETINGS!

I extend my sincere wishes and season greetings to the supreme officers, officers of the local societies, and all members and friends of the KSKJ.

May the pleasant memories of the Christmas season remain long after the holiday is over.

Louis Zeleznikar,
Assistant Supreme Secretary.

FOR GOD, HOME AND COUNTRY

By FATHER KAPISTRAN

Somewhere between the surrender of Cornwallis and the latest defeat of the yacht Endeavor, there was a track meet between England and the United States. They say it was staged in New York in 1895.

Eleven events were contested and America won all of them.

There was no repetition of the meet thereafter.

Seven of the eleven Yankee victories were won by Catholic boys.

Barney Wefers, Tom Burke and Tommy Conneff copped the mile and sprints.

Mickey Sweeney stole the high jump; and husky Jim Mitchell took the hammer throw.

In 1896 the first Olympic games of the modern era took place in Athens. Only ten track and field contests were held. Two Catholic boys won three first places, as also one second and one third.

Dan Aherne was a record breaker in that meet. His record stood for 13 years.

Perhaps the expression "holly mackerel" comes from the International Fishermen's championship in 1920 when Captain Martin L. Welch, a Catholic, blessed his boat and finny cargo and won a two-day race without so much as a cup of coffee.

His boat was the Esperanto, designed by Tom McManus, another Catholic.

Art Duffey, a Georgetown chum of Wefers, was the first amateur to run 100 yards in nine and three-fifths seconds.

The four Catholic boys, Wefers, Duffey, Burke and Conneff among themselves held every running record from the 40-yard to above the mile for a score of years.

The most interesting all-around athlete of that generation was Martin Sheridan.

The greater the pressure, the greater was Sheridan, was the saying. In London in 1908 he entered Olympic discus throwing. His first throw was beaten by another in the second round. Six times Sheridan's comeback mark was beaten, the sixth time he saw it beaten for a new Olympic record. So Sheridan entered the ring for the seventh time. It had to be another Olympic record to beat the man before him. Sheridan whipped the discus and won, despite the fact that he was competing in half a dozen other events.

Fred Powers of Notre Dame was noted for pole-vaulting, hurdling, discus, and shot-put. Jim Thorpe was another product of Catholic schools.

It is well to remember that Jimmy Murphy, the autoist, and Gene Sarazen are Catholics.

Not so long ago Stan Zbysko retired as heavyweight wrestling champ at 55. Then he came back and started all over again, beating all comers.

JOLIET H. N. S. ELECTS OFFICERS

Joliet, Ill.—Raymond E. Mutz was named president of the Young Men's Holy Name Society of St. Joseph's Parish at the regular monthly meeting and election of officers held recently.

Other officers elected for the coming year include: Anthony Vidmar, vice president; Albert Skul, financial secretary; John R. Nemanich, recording secretary; John A. Mutz, treasurer; Bernard Kren, marshal; Raymond E. Mutz, Albert Skul and Anthony Vidmar, delegates. The Rev. Matthias J. Butala, pastor of St. Joseph's Church, is the spiritual director.

The following will act as chairmen of the various standing committees: Raymond E. Mutz, Holy Name; Anthony J. Buchar, Catholic literature; Albert Skul, visitation; Joseph Laurich, entertainment, and Joseph Pucel, athletics.

The newly elected officers and committee chairmen will be installed at the next regular meeting Jan. 9. The Rev. M. J. Butala will act as installing officer.

LAUNDRY TEAM CLIMBS IN CHI STEVES' CIRCUIT

Chicago, Ill.—Parkview Laundry swept the three-game series from the Monarch Beers at the time collecting a team total of 2622 pins to lead all teams in that department of the Chicago Steves' loop. Having won three games it enabled them to climb within one game of the leaders. Leading the parade was Bicek with 590, Kremesec 559, Strupek 514, Dr. Olech 488, C. Grill 4711. High man for the losers was Darovic with 540.

Perko's Inn had a tough struggle without the help of their anchor man, "Doc" Kosmach, while winning two games from Tomazin Tavern. High man for the winners was Strohen with 569, while Arbanas was high for the losers with 512 and Wencil with 500.

Korenchan Grocers took two games from the Jerin Butchers. Kerzicnik was high for the Grocers, while Bogolin led the Butchers with 543.

WILL INSTALL NEW OFFICERS

Rockdale, Ill.—The 1939 officers of Mary Help Society, No. 119, will be installed at the next meeting of the society, Jan. 8, and all members are urged to be present. Following the meeting a social hour will be held.

The following will be installed: Miss Mary Smayd, president; Elsie Akelatis, vice president; Mary Kovacic, financial secretary; Agnes Wolz, treasurer; Catherine Pellegrini, corresponding secretary.

Members are asked to receive Holy Communion in a body at the 7:30 o'clock Mass Christmas Day. Members will meet in the church parlor, whence they will proceed to church. Please bring your badges.

At this time the officers extend thanks to all who in any way aided to make the past year a success, and hope that the incoming officers will also receive the fullest co-operation.

The old and new officers of the society wish everyone in the KSKJ a merry Christmas and a happy New Year.

Mary Kovacic, Sec'y.

Annes' Scoring Favors Antonias

Cleveland, O.—It seems that your name must be Antonia if you want to enter that select circle of 200 bowlerets. Such is the case in the St. Anne's bowling units. Antonia Zupan has a 202 game, while Antonia Sray had none to spare as she entered that ultra-exclusive group with a 200 even game. However, that Zmarzly gal, Mary, proved quite contrary by reaching a new high total of 223. The other girls have decided to wait until the New Year for their new records.

That seems to take care of the individual performances. The team play is very close and exciting. The Slovenian National Home is in the lead with the rest of the league tightly locked in second place.

In last week's roll-off the National Home team won three games from the Dr. Perko Physicians, with Steffie Miklavcic's 470 three-game total and 173 single and with Theresa Gliha's 177 single doing good for the winners. Frances Sray's 400 and with Angela Winter's mere 394 did best for the losers. Norwood Appliances won three games from Kat's Kozy Korner, with "Lefty" Papesh's 481 and 173 single and Theresa Ferfolia's 426 being best for the winners, and "Curly" Gliha's 432 and Frances Globokar's 402 leading the losers.

The Norwoods set a three-game total record high of 2131, putting on a show for backer Jerry Bohinc, who proved to be an appreciative spectator. Why not make their life more Jerry, Mr. Backer?

Flash! Stop making funny faces for nothing. Bring them to the St. Ann's masquerade dance on Feb. 4 and win a prize. Everybody welcome from Donald Duck to Dracula.

It's trite, it's true, And not so new, To wish you Merry Christmas, But no words new Can say to you, We wish you Merry Christmas!

Mr. and Mrs. John Zmarzly have heir-conditioned their home. The former St. Ann bowleret beat Santa Claus to the stocking and presented her husband with a healthy income tax exemption.

P. S. It's a boy!

(Continued from page 7) Mr. Slana has always been active in the KSKJ, and we know that he will continue his activities for St. Francis De Sales.

To Start Bowling

Our bowling activities for St. Francis De Sales will be in full swing right after the holidays. Members will be notified as to dates. Frank J. Zabkar was elected athletic director to represent St. Francis De Sales on the KSKJ Athletic Board.

Name Athletic Committee

The athletic committee elected to take charge of local sport activities consists of Frank Zabkar, Matt Stefanich, John Torkor, Ralph Tezak, Rudolph Skul and Helen Rozich.

This being the Christmas season, the officers and members of St. Francis De Sales wish everyone a merry Christmas and a prosperous New Year.

Let us remind all members to make a New Year's resolution to attend the meetings and to start off right by remembering that the next meeting is Sunday, Jan. 8.

SODALITY ADMITS NEW MEMBERS

Waukegan, Ill.—On Monday evening, Dec. 5, and every day thereafter through Thursday, the Rev. Fr. Lawrence Smith, S.J., Jesuit missionary, conducted a triduum or three-day retreat for all unmarried young ladies of the Mother of God Church. Services included Holy Mass and instruction at 5:30 a. m. and conference and Benediction of the Blessed Sacrament at 7:30 p. m.

The close of the retreat and solemn reception for new members into the Blessed Virgin Mary Sodality were held on Thursday, Dec. 8, the Feast of the Immaculate Conception, at which time 18 new members were received.

At the annual meeting on Monday, Dec. 12, the following officers were elected to serve for the coming year:

Millie Gerchar, prefect; Mary Treven, vice prefect; Elizabeth Tersar, secretary; Rose Mary Grimsic, recording secretary; Anne Grom, treasurer; Frances Hodnik, Marie Drassler, Ann Kovacek, counselors.

Present officers are: Mary Treven, prefect; Mary Gosar, vice prefect; Mary Tercek, secretary; Mary E. Grimsic, recording secretary; Marge Papesh, treasurer; Lillian Verhovec, Barbara Miholic, Mary Kuntar, counselors.

The Rev. Fr. Reynold Hillenbrand, rector of St. Mary's of the Lake Seminary, who was elevated on Dec. 8 to the dignity of Very Rev. Monsignor, and the Rev. Fr. Andrew Coneglio, assistant pastor of the Holy Family Church, addressed the sodalists at the meeting. The Rev. Fr. M. J. Hiti, spiritual adviser of the sodality, introduced the guest speakers.

Formal installation of officers will be held at the regular monthly meeting Jan. 9. A social will follow the meeting.

JOSEPHS ELECT

(Continued from Page 7)

ciated if members will bring their assessment up to date.

Members on the sick list are Peter Rovtar, Joseph Stark and Louis Kump, the latter with a broken arm is in the hospital.

Members, make a promise to attend the next and every meeting in the year of 1939; pay your assessment regularly, get into the habit of doing so and you will never regret it.

Joseph J. Klun, Sec'y.

BARBERTONIANS PROMISE TREAT

Barberton, O.—A big treat and a surprise is usually associated with the Christmas holidays, but it isn't the only treat of the year. That's what the St. Mary's Cadets say, and they mean it.

The girls, in announcing their big dance to be held Jan. 7 in Domovina Hall, are emphatic in broadcasting that their social will be of the unusual type and will carry with it a big surprise, all for the entertainment of the many friends that are expected.

There will be plenty of confetti, good entertainment, the best of refreshments, and snappy music tuned to tickle toes, with the Cleveland Kristoff brothers dispensing the melodies.

The committee has received promise of attendance from Kay Jays of Cleveland, Lorain and Girard, and from reports, the social will be a grand Ohio Kay Jay gathering.

Magdalen Bowlerets Hold Christmas Party

Cleveland, O.—To top off the joy of victory of the Magdalens over the Slapnik Florists in last Monday's match game, Mrs. Zupan held a surprise party for the bowlerets after the games at the home of Mrs. Meglich. With Stanley Zupan acting as "master of ceremonies" and incidentally "master of music," the entertainment of the evening was capably taken care of. The Slovenian singing of Kmet, Budan and Jerman; the hilarious stories by Trebar and Mrs. Zupan were topped off by the m. c.'s versions of Liszt, Chopin, Beethoven, etc., including imitations of our bowlerets doing graceful and ungraceful bowling. The girls wish to thank Mrs. Zupan again for the refreshments and grand time enjoyed by all.

The No. 2 team, Vicki's Beauty Shoppe, is scheduled to bowl the SNPJ team this week, and everyone is welcome to see the outcome.

Individual Averages

Budan	150.20
Jerman	146.10
Burdellick	142.22
Gornik	137.23
Ambrosic	132.05
Meglich	130.11
J. Knapp	122.13
Trebar	115.10
Yartz	109.32
Knapp	104.19
Kmet	98.10

Individual High Three Games	
Burdellick	562
Budan	503
Jerman	494
Ambrosic	475

Individual High Single

Burdellick	208
Ambrosic	200
Budan	190
J. Knapp	189

LORAIN PREPS BILL

(Continued from page 7)

the time most preferable for a large attendance. A complete schedule of events will be posted in the near future and representatives are asked to take special notice and to acquaint themselves with it.

One of the most glaring defects which will be taken up and remedied is the sports program of our lodge. Past efforts on the part of the hard-working delegates have not been in vain; they being handicapped in their work, because of the lack of interest shown by members. With the hope of a large representation a well rounded sports program should be result of their efforts. As the lodges are well studded with young athletes, a sports program will help them to keep a live interest in their lodge. An eight-team softball league would prove very popular, and at the same time act as a drawing power in getting members to join the lodge voluntarily. When the time comes to finance these particular sports programs, let us all put forth a concerted effort in raising funds and voting for the motions that call for sports expenditures; just in the way of remembering the youth of our lodge.

Joseph Mitock.

PITT PARTY

(Continued from Page 7)

the Pitt Boosters' gift to the children of KSKJ.

I also wish to take this opportunity of wishing all the supreme officers, booster members, Athletic Board members and the KSKJ membership in general a very merry Christmas and a happy New Year.

Frances Lokar.

SODALITY INVITES TO SOCIAL

Cleveland, O.—The Young Ladies' Sodality of St. Vitus' Parish will sponsor an Icele Hop Wednesday evening, Dec. 28, in St. Vitus' School auditorium, E. 61st St. and Glass Ave. This affair is open to the public, and the sodality extends a special invitation to all youth clubs throughout the city. A grand march will precede the floor show; souvenirs and refreshments will be distributed. The auditorium will be transformed into a fairy winterland with soft, blue lighting.

"This affair will be one of the best of its kind this year because we are endeavoring to make it be like one grand Christmas party—where everybody will know everybody else when the orchestra starts playing 'Home Sweet Home,'" says Ruth Prijatelj, chairman of the arrangements committee.

Frankie Yankovich and his orchestra will furnish the melodies. Donation cards (30 cents each) can be obtained at Mrs. Makovec's Confectionery, located in the Slovenian National Home, E. 65th St. and St. Clair Ave.; Novak's Confectionery at E. 62d St. and St. Clair Ave.; Oblak's Furniture Store at 6612 St. Clair Ave., or from any St. Vitus' Sodality member.

Hostesses will be Ruth Prijatelj, Irma Kodermas, Sylvia Kodermas, Anne Furlan, Mary Bandi, Angeline Sterk, Josephine Zust and Josephine Modic.

PATRICKS FORM BOOSTER CLUB

Girard, O.—Almost all of the members of St. Patrick's Society were present at the December meeting, when election of officers took place. All of the old officers were unanimously re-elected. They are: Anthony Yelenc Jr., president; Anthony Gabrovsek Jr., vice president; Matilda Cigolle, secretary; Mary Turk, recording secretary; Matilda Rostan, treasurer. The auditing committee consists of Joseph Umek, Mary Kambie and Anthony Gabrovsek. Stephanie Turk is reporter.

Plans were further discussed about the dance which is to be held on Jan. 21. Molly Robce was elected chairman of the affair and Stephanie Turk co-chairman. The committee will be announced shortly. Kristoff Brothers' Orchestra of Cleveland will furnish music on this occasion.

One of the most important results of this meeting was the formation of a St. Pat Booster Club. Stephanie Turk was elected chairman of the club, which will hold its meeting immediately after the regular monthly lodge meeting on the first Tuesday of every month. Members please note the date and be at every meeting. Be a real Booster.

At the January meeting of the club bowling teams and their captains will be chosen and plans for the first dance to be held by our Booster Club will be completed. Members who cannot come to the meeting, come to the bowling alleys on Main St. on Wednesday, Jan. 4, at 7:30 p. m.

Lodges and boosters clubs, please note the date of St. Pat Booster Club's dance—Jan. 21. Make it your resolve to be there.

Stephie Turk.

Your work for the Union is member is a part owner, and work for yourself, for every member is a part owner, and work for the organization.

OUR PAGE COOKING SCHOOL

By Frances Jancer

Christmas Nut Cake

1 cup butter, 1 cup light brown sugar, 5 eggs, 2¼ cups flour, 1 teaspoon baking powder, ½ teaspoon salt, 1 teaspoon nutmeg, ½ cup orange juice, ½ pound citron, 1 pound shelled pecans.

Cream the butter, gradually add the sugar and beat until fluffy. Separate the eggs and beat the yolks until thick and lemon colored. Add to the butter and sugar and beat thoroughly. Mix and sift the flour, baking powder, salt and nutmeg. Mix with the chopped pecans and citron. Add to the first mixture alternately with the orange juice. Mix thoroughly and fold in stiffly beaten egg whites. Turn into tube pan that has been thoroughly buttered. Bake in a slow oven for 1½ to 2 hours.

Poinsettia Cake

¾ cup shortening, 1½ cups sugar, 2¼ cups flour, 3 teaspoons baking powder, ¼ teaspoon salt, 3 eggs, ¼ teaspoon each ground clove and nutmeg, ¾ cup currants, ¾ cup raisins, ¼ cup citron, ¼ cup orange peel, ½ cup chopped nutmeats, ½ cup shredded coconut, ¼ cup milk, ¼ teaspoon cinnamon.

Combine the flour, salt, baking powder and spices. Stir well, and add the nuts. Also add the fruit and coconut. Stir the shortening until creamy, add the sugar and eggs, well beaten. To this add the flour mixture alternately with the milk. Transfer to a round oiled pan, which has been lined on the bottom with paper, and bake for an hour in a moderate oven. Cover with plain or confectioners frosting, reserving a little of it. Color this red with vegetable coloring and when the plain icing has hardened roll the colored icing into petals to simulate a poinsettia.

Niggertoe Cookies

1 pound shortening, 2 cups granulated sugar, 4 eggs, 1 tablespoon molasses, ¼ teaspoon salt, 1 teaspoon soda, 1 tablespoon vanilla, 1 cup grated coconut, 1 pound of shelled niggertoes (brazil nuts), 4½ cups flour.

Serape the dark skins from the nuts and chop them finely. Melt the shortening slowly, add the sugar, then the beaten eggs, next the molasses, salt, soda and vanilla, then the nuts and lastly the flour. Blend all thoroughly. Form into two rolls. Roll these in waxed paper and chill over night. In the morning slice thinly and bake in a moderate oven. This recipe will make about 90 small cookies.

JOES EDGE SERBS

Cleveland, O.—A goal and a free throw in the last minutes of play gave the St. Joseph's, No. 169, cagers a 32 to 31 victory, when the Jays scored an upset by tripping the highly reputed second-place Serbs in the Interlodge circuit last week.

Janzigar scored the winning points for the Kay Jays after the Joes rallied in the third quarter to overcome a 25 to 21 lead held over them by the Serbs. The Collinwooders were tied, 9-all, at the end of the first stanza and scored sufficiently to edge the opponents 16 to 13 at the half-way mark.

Nick Opalek was the scoring ace for the Kay Jays with his contribution of ten points, while Vuycinich led the losers with seven points.